

(VEL kayd)

Generisk navn: Bortezomib

Handelsnavn: Velcade

Legemiddeltype:

Velcade er en målrettet behandling, en signalhemmer, klassifisert som en proteasomhemmer.

Hvilke tilstander blir behandlet med Velcade:

Velcade er godkjent av FDA for behandling av multiple myelomer og mantelcellelymfom hos pasienter, som har mottatt minst en tidligere behandling. Velcade blir hyppig kombinert med det monoklonale antistoffet rituximab eller med rituximab og dexametason for behandling av WM.

Hvordan blir Velcade gitt:

Velcade blir gitt som en infusjon i en vene (intravenøst, IV) eller som en subkutan (under huden) injeksjon i låret eller på maven.

Mengden Velcade som du vil motta, avhenger av mange faktorer, som inkluderer høyde og vekt, din generelle helsetilstand og den type kreft eller tilstand du har. Legen din vil bestemme dosen og behandlingsskjema. Nylige studier har indikert, at ved å administrere Velcade subkutan hos myelom pasienter, vil man kunne oppnå en lavere insidens eller mindre alvorlig grad av perifer nevropati. Disse funnene er ennå ikke konfirmert for WM pasienter. Intravenøs administrering en gang i uken fremfor to ganger i uken hos WM pasienter, resulterer i en lavere insidens eller mindre alvorlig grad av perifer nevropati og er like effektivt som det originale opplegget med to ganger i uken.

Bivirkninger av Velcade:

De fleste pasienter vil ikke merke alle bivirkningene som er beskrevet for Velcade. Bivirkninger er ofte forutsigbare med hensyn til når de inntreffer, varighet og alvorlighetsgrad. De er vanligvis reversible og vil forsvinne etter at behandlingen er ferdig.

De følgende bivirkninger av Velcade er vanlige (opptrer hos flere enn 30% av pasientene): Fatigue, generell svakhetsfølelse, perifer nevropati (karakterisert ved nedsatt følelse og nummenhet og prikking i føtter og hender), kvalme, oppkast diaré, redusert appetitt, forstoppelse, lavt antall blodplater, feber og lavt antall røde blodlegemer.

Perifer nevropati assosiert med Velcade synes å forekomme med en høyere insidens hos WM pasienter enn ved andre krefttyper. Dosereduksjoner kan være nødvendig hos pasienter som får Velcade, og som utvikler nevropati. Selv om nevropatien ofte er reversibel når behandlingen er over, vil det ofte være en rest av perifer nevropati igjen, som vil vedvare over lang tid.

De følgende bivirkninger forekommer mindre hyppig (opptrer hos omtrent 10-30%): Hodepine, vanskeligheter med å få sove, ledd- og muskelsmerter, hevelse i ansiktet, i hender, føtter og legger, lave antall hvite blodlegemer, kortpustethet, svimmelhet, utslett, dehydrering, infeksjoner i øvre luftveier,

hoste, engstelse, muskelkramper, halsbrann, mavesmerter, lavt blodtrykk, kløe, uklart syn og unormale blodverdier (lavt natrium, lavt magnesium, lavt kalsium, lavt kalium).

Når skal du kontakte lege eller annet aktuelt helsepersonell:

Kontakt legen din raskt, dag eller natt, hvis du skulle merke noen av de følgende symptomene: Feber på 38°C eller høyere eller frysninger (begge er mulige tegn på infeksjon), kortpustethet, tungpustenhet, vanskeligheter med å puste, følelse av at halsen åpner seg, hevelse i ansiktet og eksem (mulig allergisk reaksjon).

De følgende symptomer krever også medisinsk oppmerksomhet: Kontakt legen din eller aktuelt helsepersonell hvis du merker noe av det følgende: Kvalme, oppkast, diaré, forstoppelse som ikke lar seg behandle med milde laksantia, uvanlige blødninger eller blåmerker, svart eller tjærelignende avføring eller friskt blod i avføringen, blod i urinen, ekstrem fatigue, nye tilkomne eller forverrede symptomer på perifer nevropati, hevelse, rødhet og/eller smerter i en legg eller arm, hevelse i føttene eller anklene, plutselig vektøkning, hvis du ikke klarer å spise eller drikke på 24 timer, ved tegn på dehydrering eller svimmelhet.

Før du starter Velcade behandling, bør du være sikker på at legen din har oversikt over de medisinene du tar. Mens du er under Velcade behandling, skal du ikke ta acetylsalicylsyre eller medikamenter som inneholder acetylsalicylsyre med mindre legen din spesielt gir tillatelse til det.

Tips til egenomsorg mens du er under behandling med Velcade:

Det kan hende du vil merke døsighet eller svimmelhet. Unngå å kjøre eller å delta i oppgaver som krever årvåkenhet inntil din respons på behandlingen er kjent.

Drikk minst 3-5 glass vann hvert døgn så fremt du ikke har fått beskjed om noe annet.

Du kan ha økt risiko for infeksjoner, så meld fra om feber eller ethvert annet tegn på infeksjon raskt til legen din eller til annet aktuelt helsepersonell.

Unngå kontaktsport eller aktiviteter som kan føre til skader.

For å redusere kvalme, bør du ta medisiner mot kvalme (antiemetika) som legen din har forskrevet, og spise små, hyppige måltider. Som en hovedregel bør inntak av alkoholholdige drikkevarer holdes på et minimum eller unngås.

Sørg for å få godt med hvile og oppretthold en god ernæringstilstand.

Hold tarmene i bevegelse. Lege eller sykepleier kan forskrive eller anbefale bløtgjørende avføringsmidler for å forhindre forstoppelse, som kan være forårsaket av medisiner.

Informér alltid lege eller sykepleier hvis du merker noen uvanlige symptomer.

Oppfølging og prøver mens du tar Velcade:

Mens du får Velcade, vil du bli kontrollert regelmessig av lege for å følge opp bivirkninger og sjekke responsen på behandlingen. Det vil bli tatt regelmessige blodprøver for å kontrollere blodtelling og også funksjonen til andre organer, som nyre- og leverfunksjonen og elektrolytter i blodet.

Hvordan Velcade virker:

Måltrettet behandling er resultat av nesten 100 års forskning med et mål om å forstå forskjellen på kreftceller og normale celler. Tidligere har kreftbehandling fokusert primært på å drepe celler som deler seg hyppig, fordi det er en viktig egenskap hos kreftceller. Uheldigvis deler også noen av våre normale celler seg hyppig, noe som fører til mange bivirkninger. Måltrettet behandling handler om å identifisere andre trekk hos kreftceller og endre disse, for dermed å kunne ødelegge eller drepe kreftcellene uten å skade normale celler.

Hver type måltrettet behandling virker noe ulikt, men felles for dem er, at de interfererer med kreftcellenes evne til å vokse, dele seg, reparere skader og/eller kommunisere med andre celler. Velcade binder seg til og hindrer proteasom enzymkomplekset inne i cellen. Proteasomet er del av det cellulære maskineriet og har mange funksjoner inne i cellen. Det bidrar til å kontrollere nivået av proteiner som hjelper til å regulere celledeling og celleoverlevelse. Velcade virker også ved å blokkere aktiviteten til adhesjonsmolekyler som gjør at celler danner kolonier i benmargen.

NOTE: Informasjonen i dette fakta arket er ment til hjelp og opplæring, men det har ikke vært gjennom noen godkjenning i IWMF og er ikke ment til å erstatte profesjonell medisinsk hjelp.

(Bearbeidet fra Chemocare's webside, www.chemocare.com, sponset av Cleveland klinikken)

Dette Faktaarket er oversatt av Eva Hoff Wanderås, pensjonert overlege dr. med. ved Onkologisk avdeling, Oslo Universitetssykehus, Norge.